

lijonov, s katerimi so bila ustanovljena omenjena podjetja. Poleg tega bi se moral slovanski urad vsaj v začetku boriti z zaprekami, ki bi mu jih stavila ta konkurenčna podjetja, oprta na podporo vlad in vseh oficijalnih krogov, ki niso bili Slovanom nikdar naklonjeni.

Imeli smo priliko govoriti z izdajateljem korespondence „Information“, katero omenja „Edinost“ v svojem članku. Tožil je o ovirah, ki jih bi bilo treba premagati, predno je doseglo njegovo podjetje po desetletnem obstanku svoj sedanji ugled. Teh ovir mu niso stavile samo Slovanom sovražne žurnalistične klike in pa vlade, temveč celo tisti krogi, katerim je korespondenca namenjena in katerim služi s svojimi zanesljivimi pismenimi poročili kot nekaka korektura neobjektivnih brzojavnih vestij, izhajajočih iz dvomljivih virov. Nekateri zahtevajo, da bi bila „Information“ strankarski list in ni jim po volji, da je samo registrar poročil iz raznih krajev in od raznih strank. Strankarski list bi imel samo vsekakor vrednost samo za dotično stranko in ne za vso slovansko javnost. To nerazumevanje pravega smotra slovanske korespondence je bila velika ovira „Informaciji“ in bila bi tudi ovira korespondenčnemu uradu za brzojavna poročila. Druga zapreka pa je nekako nezaupevanje od strani slovanskih politikov in žurnalistov. Če hoče kak slovanski politik povedati svoje mnenje širši javnosti ali dementirati kako neresnično poročilo, — na koga se obrne? Na tisti nemški liberalni list, o katerem vé, da je Slovanom krivičen in da vsprejme njegov dopis le zategadelj, da se more ponasati s svojimi „dobrimi informacijami“ in s svojim ugledom. Dotični slovanski politik pa je celó vesel in ponosen, da se n. pr. „Neue Freie Presse“ ukvarja z njegovo osebo. To je dejstvo; in če potem kdo toži, da n. pr. „Information“, ki hoče biti korespondenca za slovansko časopisje, v tem ali onem slučaju ne zadostuje svojemu namenu, tedaj so krivi tega pač v prvi vrsti le tisti sami, ki tožijo. Ako bi se tisti krogi, ki občutijo, težko svojo odvisnost od nasprotnih korespondenčnih uradov in nasprotnega časopisja, v resnici zanimali za stvar, tedaj bi slovanska korespondenca že davno zadostovala svojemu namenu.

Tako pa se pač pritožujemo nad tujimi podjetji in njih pristranostjo, a poslužujemo se jih kljub temu ter jim stremimo s poročili, kar se nam pri Slovanom prijaznih podjetjih ne zdi vredno. To so glavne zapreke, ki so ovirale doslej razvitek Slovanom pravične poročevalnice in ki bodo najbrž tudi stale na poti, če se bo kedaj nameravalo ustanoviti brzojavni korespondenčni biro za slovansko časopisje.

Dopisi.

V Gorici, dné 8. maja 1901. — (Tutti frutti) — S sempaskim „živnozdravnikom“ sem se moral že parkrat baviti na tem mestu, pa tudi drugodi v „Soči“ so bili že povedani slučajji iz njegove „praske“. V sempaski občini cvete klerikalno gospodarstvo, katero držita pokorcu župnik Grča in pa živnozdravnik Hrustija (tako so ga namreč v poslednjem času prekrstili Šempasci). Ker bi bilo škoda, da bi se pogubili razni pojavi tega gospodarstva na „katoliški podlagi“, ne morem kaj, da bi ne povedal vse tisto, kar izvem o takem „žeganem gospodarstvu“. Torej naprej: Kmet E. je prignal nekemu mesarju v Gorico vola, da ga pobije. Pobil ga je, ali kupčija je šla rakom zvižgat, ker vol je imel nagnita pljuča. Žalosten je prišel kmet domu in se zatekel k vrhovnemu „pastirju“ goveje živine, k „živnozdravniku“ Hrustiji, naj mu pomaga. Hrustija se je prejel in pocukal parkrat za svojo razmršeno brado, o kateri pravi, da je „španska“, potem pa je ubral pot pod noge, prodajat vola. Prodajal ni nič in ni ostalo drugega, nego razglasiti, da zadržnikom se prodaja zadržniškega vola meso. Prihitite, ljudje božji, ter kupujte! Prihajali so in kupovali so. Prodajal pa je Hrustija. Ni mu zadosti služba živnozdravnika, tisti hip se je poskušil tudi v „mestirju“ mesarja. Pravijo, da je bil videti jako zadovoljen, ko je rezal in delil meso in „španska“ brada se mu je kot mesarju neki imenitno podajala. Baje je bil razpečanega mesa za 48 gld. 76 kr. Kmet je dobil na roke 20 gld. Hm, ni bilo preveč, ali boljše nekaj nego nič, saj drugo se pa še dobil. Ker se pa to le ni zgodilo, je stopil nekoč do Hrustije ter ga je povprašal, kako in kaj. Hitro mu je postregel. Dal mu je račun za

15 gld. 76 kr. Na, pa pojdi izterjat! Ta je dolžan toliko, ta toliko itd. Ali je vse izterjal ali ne, o tem molče moji viri, omenjajo pa, da se kmet praska za ušesi, ker mu ne „štima“ račun, za 13 gld. bi bilo premalo, kakor uči računstvo, ako upoštevamo prej omenjene svote. Ako imajo klerikalci drugačno računstvo, pa ne vem!! Tóda klerikalci so dobri gospodje in še boljši gospodarji. Radi tega sem prepričan, da dobi kmet, kar mu pritiče ter ne bo trpel skode!! Ali ni res tako? —

Kako temeljito pozna ta veliki ekonom vedo o mleku, priča nastopno. Nekemu kmetu je razlagal to-le: Mlada junica pride lahko do mleka brez četele tudi do 12 litrov, samo ako je blizu mlad osliček (ali z dvema nogama ali s štirimi, je pozabil pristaviti), kateri jo toliko časa „guli“, da pride mleko.

Poslali so ga bili na Dunaj, ponujat sadje iz klerikalne zadruge. Na Dunaj je dolga pot in človeka ne poznajo povsodi, pa makari če je še tako sloveč ekonom kakor šempaski Hrustija, poleg tega pa so bile takrat, ko je imel priti cesar v Gorico, izredne varstvene odredbe v veljavi, tako, da se človeku v takih hudih časih lahko pripeti kaj nevsčnega. Šempasci pravijo, da se je pripetilo tudi Hrustiji nekaj takega, ali da govorim s šempasko frazo: pripeljal se je domu „v vozu, ki nima koca“. Tako pravijo, in jaz beležim to govorico.

Ta Hrustija je včasih učitelj Rustija. Kako ga spoštujejo njegovi stanovski tovariši, je predobro znano. Jaz pa tudi vem, kakih besed se poslužuje on kot učitelj nasproti otrokom. Ako bo na primer še kedaj tako naturalistično - nesramno razlagal kakemu otroku, kedaj se je rodil, kakor je to storil, povem to javno, da boste poznali tega moža tudi v svojstvu, kadar nastopa kot klerikalni učitelj! Ako bi vedel kak župnik kaj takega o kakem naprednem učitelju, uf, kako bi ga proganjali!

Prijatelj iz gor mi piše: „Ti šment šmentasti ti, to je bilo pa nekaj izvanrednega! Skoraj popolnoma jasno nebo, pa tak grom! Vem, da ste radovedni, kje, kedaj in kako se je moral zgoditi tak čudež. Le poslušajte! Na sv. Marka dan je gromelo v naši cerkvi. Pa ne pomislite, da so sikale strupene strele iz jeznega neba! O ne, ampak izpred oltarja iz nunčeve zaloge ali zalege, kakor hočete. Nunc je vzel na piko nekega naprednjaka, oziroma cerk. ključarja, najpoprej radi tega, ker je njegov pes ogrizel ključarjevega otroka. Nunc je moral plačati nekaj odškodnine, a je bil tako razljučen, da je rekel: škoda, da ni pes še glavo odtrgal otroku. Gromelo je v cerkvi na glavo ubogega ključarja tudi iz tega ozira: Dotični ključar ima njivo tik farovža, katero je z velikim trudom in stroškom obdelal in posejal. Prisle so pa nunčeve kokosi ter brskale in kopale po njivi, da je bilo groza. Nič ni pomagalo odganjati tega spaka; če si jih odgnal 7, jih je prišlo pa 9. Uvidevši, da iz te moke ne bo kruha, je stopil dotični mož v farovž, ter povedal kuharici, da on ne bo pasel nunčevih kokosij, naj jih ima zaprte ali pa naj jih sam pase, saj ima zato časa vsaki dan 24 ur. In za tako malenkost je nunc v cerkvi ropotal in razsajal, ter osebno napadel prizadete? Gosp. nunc, ali se nič ne sramujete?! Posledica tega groma je pa bila ta, da je dotični mož odstopil od ključarstva!

Gledé na to bi ga jaz vprašal rajši nekaj drugega, nekaj bolj potrebnega: Kedaj pojdejo pa tisti otroci k spovedi, ko pravijo občani, da so stari nad 10 let, pa niso bili še nikoli pri spovedi? In prvo sv. obhajilo, kedaj bo? Ljudje pravijo, da ga že lansko leto ni bilo. No, jaz tega ne verujem, ker sem od sile dober človek, ampak le to bi vprašal, kedaj bo letošnje prvo sv. obhajilo? Če Vi ne veste, pa jaz Vam povem. Najbrže bo ob — sv. Nikolii. Oj, kje so tisti časi, ko je bil v naši sredini čast. g. dušni pastir Anton. Kako je on pripravil otroke za prvo sv. obhajilo! Cel adventni in postni čas so hodili k veronauku, in kako je bilo še na dan pr. sv. obhajila, kadar se je že vse sv. opravilo skontalo, je prišel čast. gosp. iz zakristije, da je razdelili otrokom podobice pr. sv. obhajila, kako so sklepali ročice nedolžni otročiči, ko jih je opominjal, da naj nikoli ne pozabijo današnjega dne, ko so prvokrat pristopili k mizi Gospodovi; rekel jim je: Molite vedno radi, spoustite očeta in mater, molite pa tudi za mé, mene ne bo ne „kosti“ ne „prsti“, ko se boste spominjali na mé in na današnji dan. Vse je bilo ginjeno v cerkvi, stariši so gledali z mokrim očesom

na svoje angeljčke v človeški podobi pred oltarjem. Omeniti moram, da smo vsi ljubili in spoštovali čast. g. Antona. Bil je sicer odločen in strog kakor vojaški poveljnik, toda mož po božji volji, pravi namestnik Kristusov. Kdo pa Vas spoštuje, g. nunc? Proketo malo jih je. In kako so sedaj podučeni otroci? Pisati in računati znajo vrlo dobro, ali to ni Vaša zasluga, ampak neumorno delujočega g. učitelja. Čast, komur čast! Ali kako je pa z veronaukom? Ljudje govorijo, da kmalu ne bodo znali otroci moliti apostoljsko vero? Da, da, z veronaukom je pri nas mrtvaško - kosšeno mrzlo. Še veliko imam povedati, toda drugikrat!“

Poka, poka, joj, kako poka! Le z največjo težavo se podpirajo poslopje, katero tako neusmiljeno poka. Podpirajo, in ker poka, se boje odskočiti. Ali kadar bo le skrajna sila, kar bo kmalu, odskočijo. Potem pa bo polom. Poka, poka, kadar počti, pa Vam povem, kje je pokalo. Povem marsikaj o tem poslopju, tudi na pr. o bodočem iskanju kronic izpod klerikalnih razvalin, itd. Ali za zdaj počakajmo, da potči! Dotlé na svidenje!

Iz Gorice, dné 7. maja 1901. — „Gorica“ postaja v zadnjem času res vedno „zanimivejši“ list. Poglejmo le štev. 35. ter ostazimo kar na prvi strani. Že naslov uvodnega članka „Delo in načrti“ je vreden sto kron! Delo in načrti. Sapralot, kaj bo pa to? Komaj prečitaš par vrst, pa že vidiš, da „Gorica“ preleva stare reči o „prekmorski“ trgovini ter se zadira v dosedanje delovanje trgovskega in obrtnega društva tako, kakor zna le ona. „Soča“ je molčala na slična doslej večkrat že se ponavljajoča zabavljanja, v svesti si, da s klerikalci se pričakati na to stran se pravi prazno slamo mlaiti, ali pa bob v steno metati. Toda ker le ponavlja svoje hudobije, naj mi bo dovoljeno spregovoriti nekoliko besed v tem pogledu in še v katerem drugem.

Primorske pokrajine ob Adriji so gotovo primerne za izvažanje. Tega menda ne oporeče nikdo, k večjemu kak zagrižen klerikalec. In ker so primerne, ali ni le vseobče pohvale vredno prizadevanje, skusiti povzdigniti obrt v teh deželah tako, da bi bilo po mogočnosti misliti na večje izvažanje? Gotovo da je, in še toliko bolj, ako se upošteva, da naši deželi so deloma že dani taki predpogoji. Ustanovljene mizarske zadruge uspešno delujejo, dalo bi se pa še marsikatero drugo obrt postaviti veliko više, kakor se nahaja sedaj, urediti ukupavanje in prodajanje ter misliti na izvoz. To ni nič bahatega. Upoštevajmo na pr., kako zavzeti so bili mirenški čevljarji za osnovev zadruga, ki bi jih spojila ter jim pomagala mnogo, mnogo v kupčiji na jugu itd. V takem in enakem oziru se da premnogo govoriti, opozarjam le na knjizico trgovskega in obrtnega društva, kjer je napokičenih takih mislij, ki so vsega uvaževanja vredne in katerim mora pritrčiti vsakdo, kdor ne živi v naši deželi z glavo v vreči. Opozarjam dalje na svoječasne lepe članke d. Pečnika v Aleksandriji, ki je povdarjal zlasti važnost primorskih dežel v takem pogledu. Da se pa ne da vsega izvesti kar čez noč, to je umevno samo po sebi, in ako se ne da izvesti to in ono tako hitro, kakor bi kedo hotel, s tem še ni rečeno, da se ne izvede nikdar. Kar se ne da izvesti v enem letu, se izvede morda v desetih, dvajsetih, ali pa je potreba v slučajih za to cele generacije, da načrt postane delo. Vso čast se mora dati možem, pred vsem dr. Tumi, ki so se lotili povzdigovanja obrti in trgovine, in opravičeno smemo pričakovati od rok, ki ustvarjajo zadruge, kakor je mizarska, vrlo delujoča, ki so dale marsikaki migljaj naši trgovini in obrti, ki so ustanovile trgovsko in obrtno zadrugo itd., da storé še kaj dobrega na to stran. Obrtniki se smeja nespametnim ali hudobnim zavijanjem „Gorice“, vedoč, da v klerikalnih vrstah okoli „Norice“ in vrednega jej druga „Prismojenca“ ni niti jednega človeka, ki bi imel le trohico razuma o tem, kaj je obrt v pravem pomenu besede. Glede tega pač smem reči to, da na narodno-napredni strani so načrti pa tudi delo, na klerikalni pa ni ne jednega ne drugega. Prav ničesar nimajo pokazati.

Kako skrajno nesramni pa so ti gospodje v klerikalnem krogu, naj sledi iz tega: Osnovali so si bili, saj veste, kako dombaistično, v okrilju vsemogočne „Sloge“ trgovski in obrtni odsek, češ, ta bo deloval pod patronanco dr. Gregorčiča. Zbobjnal je bil don Antonio skupaj trgovce in obrtnike, izvolili so bili celo tisti odsek, ki je pa „deloval“

tako izborno, da menda niti jedne seje ni imel! In ti ljudje, ki so tako pogoreli s svojim odsekom, da še praska ni več o njem, se zadirajo v delovanje dr. Tume na obrtnem polju! Za to pač se ni dosti, če z na človek mašo brati, ali pa če je vадniski učitelj!

Toliko je storil on v kratkem času, kolikor vsi naši klerikalci skupaj ne store v 100 letih in sploh nikdar, ker nimajo za to nikake sposobnosti. Pač pa imajo izredno sposobnost nagajati, plašiti ljudi ter razdirati. To umejo izborno, in da lože tako delajo, pravijo, da jim je pri sreci blagor našega dobrega ljudstva! Hinavci, sleparji!

Od sile nespametno se mi zdi, da se pri tem zadirajo vedno in vedno v gosp. A. Kristana, ki je služboval lani v Gorici pri trgovskem in obrtnem društvu. Mož je mlad, še neugnan, jako talentiran in porabljev prav za trgovske reči. „Gorica“ se zadira v njega vsako toliko časa in v štev. 35. ga je povzdignila celo za „eksportnega ministra“. Ko je odšel prostovoljno z namenom, nadaljevati studije v Pragi, je pisala „Gorica“, da so ga zapodili, pozneje, da so mu plačevali toliko in toliko plače na škodo obrtnikom itd. Sicer dobro ve „Gorica“, kako grdo je lagala, ali kaj to njej. Mož ni služil njej, torej le po njem, kakor oblati vse, kar ni njezega. Najbolj značilno za naše brezvestne klerikalce v tem oziru je pa to, da prav tega Kristana je hotel dr. Gregorčič pridobiti zase še zadnje dneve, predno je bil prišel na Gorisko. Celó po brzojavu ga je iskal, da bi ga bil le odtegnil tem preklicanin „liberalcem“. In sedaj tako zadiranje v mladeniča, katerega ni v Gorici že skoro eno leto!

(Pride se.)

Iz Ajdovščine. — Z gradnjo vipavske železnice prične nova doba za naš trg. Upanje boljše bodočnosti bodri vseh Ajdovcev srcé. In to se jasno kaže tudi v marljivem prenavljanju zunajnega lica Ajdovščine. Napredek ima tudi dobrega pokrovitelja v naprednem občinskem odboru, kateremu načeluje velezaslužni gosp. župan A. Lokar. Možatost, dobra volja in neomajane njegova ljubezen do svojih soobčanov je porok, da postane naš trg v resnici to, kar mu je usojeno vsled naravne lege in razvite obrti. S tem pa nočemo in ne moremo reči, da je v A. vse vzorno. Glas ljudstva sodi o marsičem nepopoljno. In to je umevno, ako motrimo, kako si ljudstvo služi vsakdanji kruh.

Za danes omenimo sodbo ljudstva o našem zdravniku, katerega ravnanje z ubogimi delavci je provzročilo med ljudstvom nejevoljnost, kakoršne se sploh v naši vip. dolini ne spominjamo. Ta človek ravna s revežem bolnikom prav po nečloveški. Da pa vbogi trpeči delavce ni pes, mu pokažemo, se predno mu bo vseč. Da se jezi, ako ga delavec na cesti ne pozdravi, bi se morda kakemu tujcu zdelo umevno, da pa radi tega revežu žuga, češ: „že pride v moje kremplje“, je vendarle preveč! G. zdravnik, ali je to Vaša naloga?! Tako postopate Vi z ubogim slovenskim delavcem?!

Naše zadnje besede za vas so: „Ali drugače, na drugo pot — ali pa proč z Vami“. Trpljenja je bilo dovolj!

„Glas ljudstva“.

Opomba uredništva. Ta dopis smo priobčili, ker nam je došel od povsem zanesljive strani, pripominjamo pa, da je spor g. dr. Finka z delavci za nas nekaj novega. Zato prepnušamo vso odgovornost g. dopisniku.

Domace in razne novice.

Smrtna kosa. — Rodbino znanega veletrca Kaučiča na Kurnu je dohitela nočjo po noči bridka nesreča. Pred kratkim so se pokazali pri sicer čvrsti, zdravi, mladostno nadahneni gospej Kaučičevi sledovi bolezni, ki je zahtevala operacijo. Šla je v Ljubljano k znamenitemu specialistu dr. Slajmerju, ki je operacijo tudi izvršil.

Ali bolnico je napadla huda mrzlica, katera je končno nočjo unicila blago življenje te uzorne soproge, vrle matere, rodoljubne Slovenke. — Ob tako bridkem udarcu v srečo odlične narodne rodbine stojimo sočutnim srcem vsi goriski Slovenci.

Bog tolaži! Pokojnici pa mir in pokoj!

Mrelnajada na „Pevsko in glasbeno društvo“. — „Gorica“ je priobčila pamflet na to prevažno društvo. Povod je našla v nekem govoru dr. Rudolfa Gruntarja, načelnika možkemu zboru, ki je zatrdil, da društvo ni politično. „Norica“ pa bi rada na vsak način, da je društvo politično. Namen je prozoren! Ako je društvo politično, potem, no potem lože udari po tem in onem. Teroristi se ne morejo nikjer zatajiti! —

Kar „Gorica“ kvasi, dokazuje vse do zadnje pike, kako neizmerno se klerikalci jeze radi tega novega napredka v Gorici. Kaj njim mari ves napredek, ako niso klerikalci dali svojega blagoslova ter ne — služi njihovi strasti! Umevno je tudi, da člani tega društva imajo vsak za-se svoje politično prepričanje! Zalcstno, ako bi ga ne imeli! In naravno je, da olikani možje in mladeniči tudi vsekdar, ko treba, to prepričanje javno pokažejo. Le verjetno je, da tako prepričanje goriskim „kavcem“ ni po volji. Ali za to se nikdo ne briga in se ne bo brigal v prihodnje! Ako bodo torej člani tega društva ob katerikoli priliki kazali svoje politično prepričanje, jim nikdo tega ne more braniti, ali društvo vsled tega se ni politično! Pogledimo na Kranjsko! Vsa konsumna društva in vse klerikalne posojilnice izrekajo ljubezen in zaupanje dr. Žlindri, odkar je tako sramotno pogorel v državnem zboru! Torej so vsa ta društva politična?!

Ne bomo se dalje bavili s klerikalnim pamfletom, ki skonča šele prihodnjic! Pevsko in glasbeno društvo dokazuje s svojim delom, kako ostuden je tudi ta klerikalni napad. Ako „Norica“ meni, da zanese v to društvo s svojim konjskim kopitom razdor, se — jako moti. Še nikoli ni bilo med pevci tako lepe sloge, tolike navdušenosti in vstrajnosti v učenju. In kako velikanske vspehe so dosegli v tako kratkem času, dokazuje že tekem letošnjega poletja vsemu našemu ljudstvu daleč po okolici. Slovenska pesem bo donela in dvigala z-ca naših rojakov iz spanja k — vstrajnemu delu za boljšo bodočnost.

Na zidarški šolli v Renčah je bilo v baš minolem toskem letu 57 učencev, in sicer v prvem tečaju 18, v drugem 16 in v tretjem 23. — Po starosti jih je bilo od 14.—18. leta 49, več starih pa 8. Podučevali so 3 učitelji v vsakem razredu po 8 ur na teden. Izdelki učencev so razstavljeni. Sklepa šolskega leta so se udeležili gg. dež. sol. nadzornik vit. Klodič, vladni svetnik Heský, ravnatelj Kriznič, okr. nadzornik Finžger, prof. Plohl ter še več drugih oddelčnjakov. — Podpor je dobila šola od vlade 1300 K, od dež. odbora 800 K, od kupčijske zbornice 400 K, od okr. sol. sveta 60 K. Učenci so bili razven dveh vsi iz renške občine. Znamenje, da je taka šola za Renče neobhodno potrebna.

Zalostna smrt namestniškega svetnika vit. Frid. Schwarz. — V torko jutraj je šla komisija za ekspropriacijo zemljišč za razširjenje mestnega vodovoda s parnikom k izvorniku Brojencev. V tej komisiji je bil tudi Schwarz. Po obedu na grljanski postaji so šli gospodje pregledat se jedno parcelo. Ker je bila steza slaba, so šli po železniškem tiru. Blizu km 568 med Grljanom in Brojencem je pridrdral iz Trsta tovorni vlak. Gg. so skočili s tira, Schwarz je šel naprej. Od nasprotne strani tekem kakih 2 minut je prišel drug tovorni vlak, katerega Schwarz ni opazil. Ta ga je vrgel na tla ter pahnil proti koncu prvega. Vlak, vozeč v Trst, je strojevodja vstavil, zapazivši nesrečo, ali ko je odšel prvi vlak proti Nabrežini, so videli na tleh vit. Schwarz. Zdrabilo mu je desno nogo, zlomilo ključnico ter ranilo hrblenice. Prepeljali so ga v Trst, kjer je zvečer ob 7. uri umrl. — Pokojni Schwarz je bil znan po svojem službovanju na Kranjskem, v Istri in v Trstu. Bil je uradnik, ki se je držal trdo vladajočega sistema. S tem je povedano vse.

Ožlindrana „Centrifuga“. — „Gorica“, 6. maja. Načelstvo centralne posojilnice izreka dr. Šustersiču svoje neomejeno zaupanje in spoštovanje. Protestujemo proti ubivanju zaslužnih mož.“ — Tako je brzojavil dr. Pepe v ljubljanskega „Slovenca“ ter se pokazal hvaležnega dr. Šustersiču, kateri je bil priskočil na pomoč našim klerikalcem, da so ustanovili nepotrebno „Centrifugo“. V nebroju „zaupnic“ klerikalnih posojilnic in hranilnic po Kranjskem, katere po večini po nepotrebi ustanovljene zapeljujejo kmeta v dolgove ter ga drže za vrat pri volitvah, čitamo tudi „zaupnico“ načelstva centralne posojilnice v Gorici. Dr. Šustersiču, kateri ima od žlindre umazane roke, torej daje zaupnico „Centrifuga“ ter tako sama sebe ožlindrjuje. Pa kako oblastno se čuje to: „neomejeno zaupanje in spoštovanje. Protestujemo proti ubivanju zaslužnih mož.“ Kako je zaslužen dr. Šustersič? Ali je zaslužen njegovo nereelno postopanje proti kranjski kmetijski družbi, ali pa morda je zaslužen za to, da je pomagal nepotrebnim „Centrifugam“ v življenje? Da, njegove „zasluge“ so to, ali v kakem pomenu. Državna zbornica ga je obsodila tako strašno, da bi se moral skriti v zadnji kot znane Ovičave hiše v Ljubljani, ves razsodni svet v Avstriji je proti dr. Šustersiču, v „Slov. Nar.“ citamo celo brzojavko iz Gorice, podpisano od 22 Gregorčičevih pristašev, katere se glasi: „Pereat žlindra in pereat tudi žlindra-klubu, če se ne otrese Šustersiča.“ le načelstvo centralne posojilnice — dr. Pepe je čutilo potrebo, oglasiti se za dr. Š. ter stopiti v krog žlindrarjev. Kakšnega pomena pa so te zaupnice? One slavijo nemožnost, ter se ogrevajo za sleparjenje z žlindro. In v tak krog stopa moralni dr. Pepe kar tako brezskrbno s svojo „Centrifugo“ ter si maže roke?! Brani listega dr. Š., kateremu je zbornica jasno povedala, da ima z žlindro zamazane roke. Marsikaj smo pričakovali od dr. Pavlice, kaj takega pa

vendar ne. Ali sedaj se poznamo. Prav tako! Čestitamo. — Ti, kmetič, pa poglej, kadar boš šel Šustersičeve kronice iz „Centrifuge“, če se ne drži katere kaj žlindre. —

Samomor vojaka. — Včeraj okoli 11. ure se je vstrelil na straži v vojaškem oskrbovališču, kjer je stal na straži, prostak tukajšnjega 47. pešpolka, z imenom Jos. Etl. Vstrelil se je za vhodnimi vrati za skladosnico drv. Sezul je čevlji z noge, nameril puško na srčno stran ter sprožil z nogo. Ostal je mrtev na licu mesta. Pravi, da povod temu koraku je bil taj ker so ga naznanili, da je ukradel nekemu svojemu tovarišu 1 krono iz kovčega, radi česar bi ga bili že ob 11 $\frac{1}{2}$ pozvali na odgovor. Tega se je baje zbal ter se vstrelil. Služil je drugo leto. — Prenesli so ga po ogledu takoj v vojaško bolnišnico.

Iz Šempasa smo prejeli te-le vrstice: „Preč. g. župnik Grča je spisal serber lepo poročilo za „Norico“ o shodu pri Ribku, ali prepozno za zadnje številko. Tam na shodu so ga bili preveč prerukali, tudi pilo se je mnogo, da je vstal drugi dan s težko glavo in bolnimi kostmi. Odtod zakasnitev. Pride pa gotovo v soboto, ako ne bodo hiteli v „Prismojencu“ na dan z Grčevim duševnim detetom. Jako smo radovedni, kako je pisal župnik Grča v ponedeljek — po sv. maši. Vera nič ne peša! Amen!“

Farovške hujskarije. — „Prismojenc“ od 2. t. m. se zopet zaganja v „Goriško ljudsko posojilnico“, na katero imajo klerikalci grozen apetit. Povedal je, da neki M. B. si je moral vdolžiti pri „Centrifugi“ 2000 kron, ker ni mogel do svojega denarja v „Gor. ljud. pos.“ — Ako je to resnica, reveža le pomilujemo, toliko bolj, ako je res, da je imel 25 kron skode. Za vse to naj zahvali klerikalne hujskače, ki ne dajo pa ne dajo miru ter iščejo vedno dlako v jajcu, da se mora „Gor. ljud. pos.“ strogo držati pravil, in sicer tudi pri izplačilu hranilnih vlog. V vsaki hranilni knjizici so tiskane natančne določbe o izplačevanju vlog. „Centrifuga“ mora imeti po § 41. svojih pravil take določbe: nabite v uradnici! Dokler ni neobhodno treba, je vsak denaren zavod bolj popustljiv in ravna proti svojim pravilom, da ljudstvu bolje streže. Ali tako je le v naravnih razmerah. Kedar pa prične kaka brezvestna geuja, ali da se denarne razmere v obče slabšajo, tedaj pa se vsak zavod drži pravil. In je-li kako čudo, ako se „Gor. ljud. pos.“ drži svojih pravil nasproti klerikalnim hujskačem in njihovim zapeljancem? Tako mora biti! Vprašamo pa farovške hujskače: ali jim je znan le en sam slučaj, ko se je ravnalo nepravilno?

„Prismojenc“ omenja nekega A. B., kateremu je pridržana vlaga 400 kron za jamstvo deležev. Ta mož ni nikdo drugi nego sloveči mežnar na Placuti, ki zdaj med ljudstvom združbo seje po navodilih še bolj slavnega kaplana Ličana. Ta mož je lani vzel deleže, da bi pomagal klerikalcem do gospodarstva v posojilnici. Njegova hranilna knjizica je bila vinkulovana za 400 kron v varstvo deležev. Te deleže je seveda zopet odpovedal; izplačane dobi po pravilih l. 1902. Takrat dobi tudi vinkulovano vlogo 400 kron. To je povsem pravilno. Grajati more le kak tepec ali pa zlobnež.

Kaj dokazujejo udrihanje „Prismojencev“? Dokazujejo, da se v „Gor. lj. pos.“ pravilno postopa brez ozira na kako zamerico. In to zopet dokazuje varnost zavoda, varnost in točnost poslovanja. — Takega uzornega poslovanja seveda ne more razumeti načelnik „Centrifuge“, dr. Joze Pavlica, ki je v denarnih poslih tak revež, da ne loči niti prodaje od lombardovanja vrednostnih papirjev. Taki reveži naj raje molče, ker drugače se jim bo po pravici lahko očitalo, da jih vodi nevednost in zloba v ostudnem boju proti zavodom, katere bi srčno radi spravili pod svojo komando.

Slepljenje s papežem. — Jos. Ličan, kaplan na Placuti, je govoril na občnem zboru kat. del. društva o krščanski demokraciji. „Prismojenc“ prinaša ta govor. Kdor ga je čital, je videl, da je isti nekaka zmes raznoterih mislij, zavutih po znanem jezuitskem načinu, skozi katere se vleče od kraja do konca ime papeža. Da je v tem govoru „obsodil“ kaplan Ličan tudi „Sočo“, se umeje samo po sebi. Brez tega ne more in ne sme biti. Pa kaj šele je povedal zborovalcem? Obsodil je „Sočo“ najprvo on, potem pa čital konec razprave iz „Soče“ o liberalizmu in socializmu, česar nikdo navzočih ni razumel, odlomek iz neke papeževe okrožnice, in glej, kaplan Ličan je prišel do zaključka, da tudi naše narodno-napredne stranke ne odobruje papež, pač pa oboja! O ti preljubo zmešana kaplance! Ako raje prišel papež na Goriško ter bi videl, kako se prestvarjajo nekateri božji tempelji v hiše politike in zlorabe vere, ko bi videl tisto demoralizovalno delo naših politikujočih nunccev, njihovo zlobo in podlost, ukazal bi vzeti bič ter bi jih preganjal iz hiše božje, pa tudi s shodov, kjer slepijo ljudi v svoje nelepe namene. Na Goriškem bi pač videl papež, kaj vse delajo z vero, kako jo mešajo s politiko, kako malo Kristusovih nauk je čuli iz besed onih, ki so poklicani oznanjati jih.

In kaj so imeli od tiste pridige delavci, tisti nižji sloji, ki so bili zbrani na onem zborovanju? Nič in zopet nič! Čuli so res nekaj o liberalizmu in socializmu, o papežu, itd., ali to vse je tako spleteno, da reveži zborovalci niso razumeli ničesar. Pač nekaj

vendar. Jasno in s povdarkom jim je povedal kaplan Ličan, da naprednjake je obsodil sam papež! Treba jih torej mrziti, če ne celo sovražiti! Te točke ne pozabijo nikdar, da hujskajo nevedne ljudi, ki so reveži, proti onim, ki ne drže dr. Pavlice in kaplana Ličana za kuto. Tega ne pozabijo, ali po zabiti ne smejo tega tudi tisti gospodarji, kateri sprejemljejo v delo ljudi, katere hujskajo prav proti njim dr. Pavlica, kaplan Ličan itd. Reveži se pri tem nedolžni, ali treba jim odpreti oči, da preudarijo, kdo jim daje dela in da od same papeževe okrožnice ne bodo siti!

Potem pa se na nekaj ne pozablja, namreč, opozarjati jih na pokorščino do posvetne in duhovske oblasti, seveda, posebno zadnje! Tega ne pozabijo nikdar, in tudi kaplan Ličan jim je zabičal, da morajo biti lepo pokorni g. nuncem, če ne jih pohrusta zive hudič!

Torej na eni strani hujskanje proti neklerikalcem, na drugi zabičevanje slepe pokorščine nuncem, zloraba papeževga imena v sebične svrhe, in končno še pripočevanje romanja na Sv. Goro, to je bitstvo krščanske demokracije po Ličanovem vzorcu. Nič spodbudljivega, nič iz življenja vzetega, nič takega, kar bi delavca poučilo o njegovem težkem stanju, kar bi stremilo za tem, zboljšati mu neznosno življenje, nič takega, je s papežem in s pokorščino ga pitajo. Pa tudi umevno! Gospodje vstanejo od težko obloženih miz, napiji in nabiti, pa hajdi, „podučevati“ ubogega delavca. Ali poln želodec je slab učitelj za praznega! Zato pa ga basejo s pokorščino, s hujskanjem in s papeževim imenom. Delavec pa ostaja neveden revež, kakor poprej. — Taka je krščanska demokracija!

Kako bljeje resnici v obraz. — Frsimo, poslušajte to-le: „Gorica“ pravi glede na volitve v peti kuriji. — In zdaj si drzneš (namreč „Soča“) trditi, da je imel večino 17 glasov dr. Tuma — kmalu potem pa „ — Da je bila večina slovenskih volilnih mož v dan volitve na Tumovi strani, je resnica — — — Torej gori očlajo „Soči“ drznost, ker je trdila in trdi vedno, kakor kakor kaže istina, da je imel dr. Tuma 17 glasov v e od dona Gredolčica. Čitatelj dobi vtis, kakor da je „Soča“ lagala. Ali glej, že par vrst nižje se upili „Gorica“ sama sebo po zobeh, ko piše: da je istina, da je bila večina slov. volilnih mož na dan volitve na Tumovi strani.

Znana, neizpobitna resnica je, da večina slov. volilnih mož po prvotnih volitvah kakor na dan končne volitve so bili na naši strani. To je tako resnično, da je škoda izgubljati vsako daljšo besedo v tem pogledu. Ali „Gorica“? — Lagati in „farbati“ pa zna svoje verne čitatele tako, da zasluži prvo medalijo za lazi in „farbanje“ na svetu.

17 oseb znorelo. — V Vidmu je zbolel neki človek. Mesto zdravnika so poklicali nekega čudodelnika brez kalomona. Ta je razodel strmečim sorodnikom, da bolnik prav za prav ni bolan, marveč da je — obseden. Polno hudičev ga trpinči! In zgrabili so palice ter preganjali hudiče iz revnega „obse-denca“. Strašno so ga pretepli in pobili, a pri tem je znorelo 17 sorodnikov od strašne pred hudiči. Zdj se peča sodnja s tem žalostnim slučajem verske blaznosti. Take sado-ve se dandanašnji rodi klerikalna vzgoja.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V seji v torko je razpravljala zbornica o poročilu deklaracijskega odseka gledé na izjavo prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Poročevalec dr. Starzynski je priporočal, naj se izjava vzame na znanje. Grof Palfy je podal izjavo svojega kluba, v kateri vidi gledé na izjavo Fr. Ferd. le notranjo zadevo cesarske hiše. Posl. Biankini je izjavil, da ne pripoznava kompetence državnega zbora za to vprašanje ter se ne udeleži glasovanja gledé na svoje državno-pravno stališče. Izjava bi bila morala biti podana ne le v nemškem in ogrskem, marveč tudi v hrvatskem jeziku. Dr. Kramar je omenjal ob tej priliki poveljno prestolonaslednika, ker je imel pogum, povedati, da nemški radikalci delajo na razpad Avstrije.

Viada je predložila poslanski zbornici budgetni provizorij za drugo polovico tekočega leta.

Kot posebno znamenitost treba zabeležiti, da se je udeležil te seje tudi dr. Žlindra! Pri glasovanju je bil sprejet predlog, da se deklaracija prestolonaslednika vzame na znanje.

Originalen dar kraljici Dragi. — Iz Belegrada poročajo, da je g. Paja Bardaković poklonil kraljici Dragi kanarčka najredkeje vrsti in v čudežni lepi kletki. Isti g. Paja je pred rojstvom kralja Aleksandra podaril kraljevi materi istotakega tička in jej želel — sina. Ker se je takrat uresničila njegova želja, se nadeja, da se uresniči tudi sedaj.

Hrvatsko-slovenski in Šustersičev klub. — Člani hrvatsko-slovenskega kluba nočejo nič več slišati o kaki združitvi s Šustersičevim klubom, dokler je Š. načelnik ter klub z njim solidaren.

Zastupljena vas. — V vas Bacstopolya so prišli minoli teden cigani, ki so kradli ter so jih končno zaprli v občinsko ječo. Tu so jih ostrigli in obrili do kože, kar je za cigane najhujša kazen in velikanska sramota. Zato so se cigani strašno maščevali.

Ponoči so zastupili vse vodnjake. Zato je že naslednjega dne umrlo pet oseb. Orožništvo pa je vjelo cigane ter naslo pri njih mnogo različnih strupov. Več oseb v vasi je opasno zbolelo, a zdravniki so jih resili.

V Južni Afriki. — Angleži so vedno bolj in bolj tega mnenja, da treba vojno skončati kar najhitreje, ker sicer kdo ve, koliko časa bo trajala. Buri imajo na nogah okoli 24.000 mož. Devet prične zopet napadati angleško armado v Oranju.

Narodno gospodarstvo.

Okrožnica dež. odbora občinam in kmetijskim zadugam v vinorodnih pokrajinah dežele. — Občine in kmetijske zadruge bodo dobivale smodnik za strelne postaje proti toči po znizani ceni 76 vinarjev za vsaki kilogram in sicer: a) v zabojih po 25 klg. b) v sodih (v katerih se nahaja smodnik v zaklju) po 112 klg. Naročila je podajati deželnemu odboru in prilagati jim kupno ceno v gotovini, katere iznosa, a) pospravo vred, za zaboje s 25 klgr. smodnika 20 kron, 24 vin. in za sode (z zakljem notri) s 112 klogr. smodnika 90 kron. 12 vin. Naročila brez priloženega denara se bodo prezirala. Pri naročitvi bode natančno naznaniti železnično postajo, na kateri se prevzame smodnik. Da se prav uravnajo poročila, bodi omenjeno, da bode smodnik dohajan na železnične postaje in se bode moral istega dne vsprejemati do 9. ure zjutraj, vsaki terek in petek, in da se bodo priprave za odposiljatev vršile po 4 do 5 dni, tako da se bode do pondeljka naročeni smodnik prejemal naslednji petek in do četrta naročeni pa naslednji terek; sicer pa se naročnik obvesti za vsako narobno natančno, katerega dne bo moral poslati po smodnik. Stroški za prevažanje iz skladišča v Trstu (iz erarske smodnišnice na „Monte Pantaleone“ ali „Cattinera“) do postaje in od tam, do kamor je namenjen smodnik, pojdejo na račun občine ali zadruge naročevalke. Po ponudbi ekspedicijske tvrdke C. Dragovina v Trstu (Via S. Lazzaro šte. 14) se bode računalo: a) za prevoz do 600 kilogr. 6 kron, nad 600 kilogr. od kvintala 1 krono; b) za fakuzo in posiljatev 40 vin. od vsakega kvintala. Železnično vozino plača naročnik, kadar prevzame smodnik. Kakor hitro se pripelje smodnik na nepovedano postajo, treba ga takoj prevzeti, ker drugače bi moral naročnik plačati tudi strošek za posebnega čuvaja, kateri bi moral stražiti. Kdor bo hotel sam po smodnik priti v tržaško erarno smodnišnico, moral bo vendar poprej naročilo poslati deželnemu odboru ter naznaniti mu dotičnega voznika. V tem slučaju ni treba naročilu prilagati kupne cene, ker je bode plačati pri prejemanju smodnika, katero se vrši v Trstu samo ob pondeljkih in četrkih; a čakati bode poverjenja deželnega odbora, brez katerega se ne bode smodnik nikomur oddajal. Neposkodovani sodi in zaklji se bodo nazaj jemali franco na tržaški postaji, po odbitku 15% kupne cene za obrabo in sicer se bode plačevalo za sod po 2 kroni 54 vin. in za zakelj po 1 krono 70 vin. Slednjic se opazuje, da občini ali zadruzi naročevalki bode strogo čuvati nad tem, da se bode smodnik uporabljaj samo za streljanje proti toči.

„Banca Friulana“. — Pisejo nam iz mesta: „Banca Friulana“ je nabila po raznih voglih našega mesta liste, na katerih izkazuje vspehe, ki jih je dosegla v prvem letu svojega poslovanja. „Friulana“ je prava sestra „Centrifuge“. Na čelu te vihti bandero svojih finančnih „kuntnostij“ vodi furlanskih klerikalcev, dr. Faidutti, „Centrifugo“ pa vodi po opozli cesti denarnega poslovanja bledolični dr. Pepe iz Rihemberga. Ko čitamo to „situazione al 30. aprile 1901.“, pridemo do prepričanja, da je dr. Faidutti vendar le čisto drug „kerle“ nego naš Pepe. Mož namreč ne tiči s svojimi izkazi o poslovanju tako kakor čuk v duplini, marveč kar z vsakega ogla trobi v „vesoljni“ svet, kako stoji s cvečank v zavodu, ki ima namen, rešiti Furlane pelagre in zboljšati jim polento. Kot kosmati dobiček in iznos predplačanih obrestij izkazuje „Friulana“ v jedni svoti K 6508-48, ne da bi predplačane obresti detailirala. Ker ima pa v posesti za K 231.304-70 menic, pri katerih se v vsakem zavodu plačujejo obresti anticipando, t. j. vnaprej, lahko vsakdo vidi, koliko dobička involtira gori navedena svota! A ne samo to! Mej aktivno najdemo tudi K 2209-50 pod naslovom „spese di primo impianto“, to so ustanovni stroški. Od kedaj pa so ustanovni stroški zavoda točka aktive?! Če se torej oziramo na predplačane obresti, ter odbijemo se te ustanovne stroške, katere „Friulani“ nikdo ne povrne, pridemo do sklepa, da smo z dobičkom popolnoma pri kraju!

Dopade se nam pa kljub temu videti, kako „Friulana“ vsaj poskuša, pokazati občinstvu nekaj vspeh, dočim „Centrifuga“ niti te korajže nima. Dr. Pepe, poglejte, posestrima „Centrifuge“ je vsaj poskusila „posvetiti“ svojim vernim ovčicam z nekako bilanco, Vi se pa niti tega ne upate! Z lažnjivimi poročili in denunciranjem drugih denarnih zavodov se pa ne doseže nič, marveč vspehe hoče videti razsodno ljudstvo, teh pa ne morete izkazati, — ker jih nimate. Zato pa raje

molečite, in to je za Vas najbolje. Kajti bolje nego trositi ljudem o oči pesek, a la „Banca Friulana“, je vendar le močasti

Umrljivost. — Umrljivost radi različnih boleznij se je znižala, kakor je konstatoval prof. Lamb v Londonu, tekem zadnjih 40 let na sploh za kakih 20%, zlasti hude mrzlične bolezni kažejo manjšo umrljivost od prej. Umrljivost na jetiki je jako padla, ali grozno se je povišala umrljivost za rakom. Slučaji smrti vsled bolezni na živcih so se sicer tudi nekoliko znižali, ali dognana je, da današnji dan umrje za boleznijo „dementia paralytica“ dvakrat toliko ljudi kakor prej.

Poštni avtomobili v Parizu. — Od 1. marca t. l. dalje imajo v Parizu za prevažanje pismene pošte iz glavnega urada na podurade v mestu ter na kolodvorih avtomobile, ki vozijo za 300 kg več od prejšnjih navadnih poštinih vozov. Da se mnogo prihrani na času, je umevno samo po sebi. Uporabili so za avtomobile obrat z akumulatorji; baterija se nahaja spodaj pod prostorom za shrambo pošiljatev. Močna kolesa imajo zračne obroče.

„Hennebergova svila“

— le pristna, ako se vdobi direktno od mene — za bluze in obleke črna, bela in barvana od 65 kr. do gl 14 65 meter. Vsakemu franco in carine prosto na dom. Vzorce z obratno pošto. Pismena naročila naj se frankirajo v Švico s 25 vin.

G. Henneberg, tovarnar svile

(1) (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu.

Sežanski

živinski semenj

je 12. maja

zopet odprt.

Županstvo v Sežani

6. maja 1901.

Zaloga piva

prve kranjske eksportne pivovarne na par in tvornice slada

T. Fröhlich-a na Vrhniku-Kranjsko.

Glavni zastopnik za Gorico in deželo

Josip Rován

v Gorici — Rabatšice št. 20 — v Gorici.

Priporoča se p. n. častitim gg. odjemalcem v mestu in na deželi.

Prodaja izborna pivo v sodčkih po 100, 50, 25 in 12 1/2 litrov ter v plombovanih steklenicah po 1/2 litra.

Tvrška je bila odlikovana za svoje izdelke l. 1900.: v Parizu, Lionu, Bruselju, Rimu in Dunaju s prvimi priznanji.

Dobro urejene in z ledom preskrbljene podružne zaloge imata: g. Franc Furlan, gostilničar in posestnik na Goričici pri Rebku in g. Andrej Šinigoj, gostilničar »Pri levu« v Dornbergu.

Za blagohotna naročila se toplo priporoča rojakom v mestu in na deželi udani

Josip Rován.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjizico o teh boleznih. Vdobjiva se zastoj in franko v Schwann-Apotheke, Frankfurt A. M.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodovo mlo-ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici šte. 4

v Gorici

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.

Karol Draščik.

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

A. MAZZOLI

priporoča pravi, dobroznani.

vinski cvet

••••• dvakrat rektificiran

za prirejanje vin, kojega se dobiva

v mirodilnicah v Gosposki ter Vrtni ulici v Gorici.

Na košček sladkorja naj se

vzame 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama,

da se uvrsti neogodno in morda letnega časa ter že nastale posledice odpravi. Stekl. ina zeleno varstveno znamko vsimljeno sestro in na kovinskem zamašu vtisnjeno črno: Samo pristno. — Pojedine steklenice se vdoljavajo skoro v vseh lekarnah po 30 n 60 vin. Po pošti franko 12 malih ali 6 večjih stek. n. k. k. — Steklence za poskušanje s cenikom in imenikom zaloz vsih del svetla pošilja po predplačilu 1 K 10 vin. Lekarnar A. Thierry-jeva trgovca v Pregradu pri Rogatcu-Šiški. Varje naj se ponaredb in naj se pazi na varstveno znamko vsimljeno sestro, ki je v vseh kulturah državah registrirana. Nebroj sprideval je na razpolago, katera dobujajo vsak dan.

Važno za vsakega!

Izvrstno sredstvo je

DURATOR

Podplati, s'em namazani (vsake 3-4 ed. v enkr. t.) postanejo trpežnej, nepremočljivi in elastični. Čevlji ostanejo tudi po dolgi rabi v najboljšem stanu.

Durator se dobro vpora lja pri vojaštvu in različni korpo acijah, katerim se je oddal v rabo komaj po dobri preskušnji istega.

Cena: 1 kovinska steklenica z nav. dilom 1 in 2 kroni; po pošti franko proti vpošiljavi 1 krone 20 vin.

Dobiva se v vseh mirodilnicah (drogerijah).

Glavna zaloga:

Dunaj, M. Goldstein, I., Schulerstrasse 7. — Budimpešta, Julius Dobó, V. Lipót: körut 1/b.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35 8

Ból ublažujoče rišanje

po dr. Zoltán-u

(Zoltánovo mazilo).

Že mnogo let znano, uspešno učinkujoče sredstvo, katero je najboljše v orabi pri protinu in revmatizmu.

Olajša in odstraui po kratki vprabi (kar dokazuje) n. noga (iznalna in zahvalna pisma) celo mnogo let brez vspeha se zdraveče boleznij.

1 steklenica stano 2 kroni.

Pro pošiljavi zneska 2 K 80 vin. razpošilja franko le arnar

Béla Zoltán, Budimpešta.

Zaloga na Dunaju, lekarna pri „Črnem medvedu“ I., Lugeck 3.

Nikak skrivno sredstvo. Zdravniško pripravljeno.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter izvoz zlatnine Most (Češko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetlinje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Rihard Brass

Gorica

zaloga vin in špirita na debelo.

Ulica Vetturini šte. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Veliko zalogo šivalnih strojev, dvokoles in slamoreznic raznih sistemov prve angleške tovarne „Helical“

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

ulica Municipio št. 1

mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16

kjer je bila prej prodajalnica.

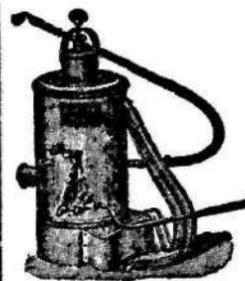
V zalogi imamo nad 100 šivalnih strojev vsake vrste na razpolago, kakor za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, tudi za umelno vezenje (Stičkerei).

Cene so v gotovini od 80 gl. naprej.

Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!

Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udani

SAUNIG & DEKLEVA.

Patentovani aparati za zvepljanje na roko in za na hrčel' rabljivi na dva načina.

Patentovane škropilnice proti peronospori

najnovjši sistemi.

Brizgalnice za žvepleni ogljik (Injektori)

proti filokseri

Aparati za streljanje proti toči.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje-in trtorejo pošilja po najnižjih tvorniskih cenah

IG. HELLER, DUNAJ (WIEN)

II. Praterstrasse 49.

99%

VITRIJOL

pristni angleški se dobi v mirodilnici pri

A. JERETIČ-U

v Gorici — Tržna ulica (poslopje okr. sodišča.)

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je pokvaril želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec, jedel slabo pripravljena, neprebavljiva, pregorka ali premrzla jedila, ali sploh neredno živč, tako da trpi na gorečici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju ali zastitjenju, bodi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč, krepi in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnovljenje sveže krvi. Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj ozdravijo. Ne sme se toraj obotavljati in se mora že pri glavobolu, riganju, deravici (zgaga), naspnanju, bijuvanju takoj rabiti. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na potrebo, čuti nekako tesnobo, klanje (madron), srčno utripunje, brezsenost, kakor tudi zasedanje krvi v jetrih, vranici in vratnici (hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz želodeca in črev vse nepotrebne in nerahljive snovi.

Medlost, blodost, pomanjkanje krvi in oslabeledost so navadno posledice slabe krvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebije brez spanja upljuje tako naj, da začne hirati. Zeliščno vino pomaga zopet, okrepi životno moč. Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene žive in obudi veselje do življenja. Vse to dokazujejo mnoge zahvale in priznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gl. 1-50 in 2-100 v lekarnah v Gorici, Korminu, Ajelu, Čaplungu, Gradežu, Romansu, Fiumicelu, Gradistu ob Soči, Ronkah, Ogledju, Trzinu, Kanalu, Vidnu, Palmanovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru, Trstu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna G. Cristofolotti v Gorici pošilja tri in več steklenice zeliščnega vina po originalnih cenah po vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Oje zeliščno vino ni nikak skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirita 100,0, glicerine 100,0, rudečega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjevca soka mane 30,0, koprca, janeža, helenine korenike, amerikske korenike, korenike svišča in kolmeza 10,0. Vse te dele naj se zmeša!